

Организовани скрининг рака дојке у Републици Србији

Рак дојке представља најчешћи малигни тумор у оболевању и умирању код жена у Републици Србији. Према последњим подацима Регистра за рак Института за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут”, у Србији је 2021. године регистровано 4447 новооболелих и 1765 умрлих жене од рака дојке. Стопа оболевања од рака дојке код жена у Републици Србији износила је 64,0 на 100.000, а стопа умирања 20,6 на 100.000 жена. Узимајући у обзир епидемиолошке податке везане за рак дојке на глобалном новоу, а поготово у Србији, као и чињеницу да је рак дојке један од најчешћих узрока превремене смрти код жена, у Републици Србији је у складу са препорукама Светске здравствене организације и европских водича за рано откривање рака дојке, у децембру 2012. године започет програм организованог скрининга рака дојке, чији је циљ „рано откривање карцинома дојке, адекватна дијагностика и терапија, с циљем смањења морталитета и побољшања квалитета живота жена”.

Према критеријумима Националног програма за рано откривање карцинома дојке, циљну популацију у организованом скринингу чине жене узраста од 50 до 69 година. Циклус организованог скрининга траје две године, а скрининг тест је мамографија – рендгенски снимак дојки. Један од специфичних циљева Националног програма за рано откривање карцинома дојке је подизање свести жена о значају редовних превентивних прегледа и раног откривања рака дојке, као и информисање о значају скрининга.

Организовани скрининг рака дојке се у Републици Србији до сада спроводио у укупно 35 општина, односно 40 општина у 2023. години, уз додатно ангажовање мобилних мамографа. Како би се Програм спроводио на територији читаве Републике Србије континуирано се ради на јачању капацитета здравствених установа за спровођење скрининга. До сада је спроведено пет циклуса организованог скрининга рака дојке у Републици Србији и у току је прва година шестог циклуса, који се спроводи током 2023. и 2024. године. Рад мобилног мамографа у оквиру кампање „Хајде да имамо времена за преглед” заједно су спроводили Институт за јавно здравље Србије „Др Милан Јовановић Батут” и Министарство здравља, уз подршку Фонда Б92 и компаније Гранд кафа.

Како би скрининг мамографија у Републици Србији постала доступна што већем броју жена, организован је рад мобилних мамографа на терену.